

Анотація навчальної дисципліни
МЕДІАОСВІТА ТА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

Медіаосвіта та медіаграмотність – дисципліна, що спрямована на формування в студентів медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, Інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.

Мета вивчення навчальної дисципліни: дати уявлення про сучасні соціокомунікаційні процеси і пояснити значущість медіаосвіти та медіаграмотності в глобалізованому інформаційному світі; ознайомити студентів з основними напрямками медіаосвіти, її аудиторіальною стратифікацією, завданнями і викликами масовокомунікаційних перетворень; сформувати розуміння залежності рівня медіаосвіти суспільства і здатності його протистояти позитивним і негативним наслідкам впливу медіа; дати уявлення про медіаграмотність як про нову форму соціалізації людини, можливість глибокого розуміння сучасних суспільно-політичних, громадянських, культурних проблем, і водночас як про механізм отримання новітніх знань за допомогою медіаконтенту телебачення, преси, Інтернет, радіо, кіно тощо.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: історія та культура України, філософія, соціально-політичні студії.

Заплановані результати навчання:

знання

- ролі медіа у формуванні полікультурної картини світу;
- аспектів медіаграмотності;
- функцій і класифікацій засобів масової інформації;
- негативних тенденцій, що створюють засоби масової інформації;
- особливостей використання медіаінформації;
- правил культури спілкування в інформаційному суспільстві та методів захисту від можливих негативних впливів у процесі масової комунікації.

уміння

- виявляти маніпулятивний контент медіа;
- здійснювати аргументований критичний огляд аудіовізуальної та друкованої інформації;
- оцінювати зміст, форму і стиль аудіовізуальної та друкованої інформації;
- давати оцінку культурно-історичному розвитку суспільства, його культурному і духовному надбанню;
- розшифровувати та використовувати закодовану в медіаповідомленнях інформацію.

навички

- розуміти основні принципи функціонування різних видів засобів масової інформації;
- розрізняти інформацію за рівнем впливу на особистість, аналізувати й оцінювати медіаповідомлення;
- знати правила культури спілкування в інформаційному суспільстві та методи захисту від можливих негативних впливів у процесі масової комунікації;
- розрізняти та застосовувати методи організації професійної діяльності з використанням технології мультимедіа.

інші компетентності

- орієнтуватися в сучасному медіапросторі;
- збирати, обробляти, зберігати та передавати інформацію з урахуванням пріоритетів професійної діяльності;
- самостійно створювати медіаповідомлення в галузі професійної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Медіаосвіта як елемент громадянської освіти

1. Вступ до медіаосвіти та медіаграмотності. Медіаосвіта та медіаграмотність як освітні категорії.
2. Історія та причини зародження медіаосвіти.
3. Становлення сучасної медіаосвіти: світовий досвід.
4. Медіаосвіта і медіаграмотність: аудіовізуальна культура в глобалізованому суспільстві.
5. Медіаграмотність в умовах медіаполікультуралізму: вплив медіа на соціокультурне становлення людини.
6. Медіаграмотність і медіапсихологія: психологічні аспекти медіакомунікативного впливу і формування медіаімунітету як основи безпечного існування індивіда в сучасному медіасвіті.
7. Сучасні медіаосвітні технології і професійні компетенції у сфері медіаосвіти.
8. Вплив медіа на розвиток особистості. Маніпуляції в медіа.
9. Науково-практичні аспекти вивчення й організації медіаосвітніх програм.
10. Сприйняття і переробка інформації, розвиток критичного мислення й умінь розуміти сутність повідомлень.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 4. Загальний обсяг годин – 120 (аудиторних – 40, з них: лекційних – 20, практичних – 20, самостійна робота – 80).

Форма підсумкового контролю: залік.

Викладацький склад: Насмінчук І. А. – кандидат філологічних наук, доцент.

Перелік основної літератури:

1. Вайшенберг З. Журналістика та медіа: Довідник / Зігфрід Вайшенберг, Ганс Й. Кляйнштойбер, Бернгард Пьорксен / Перекл. з нім. П. Демешко та К. Макеев; за загал. ред. В.Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. – К. : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2011. – 529 с.
2. Вайшенберг З. Новинна журналістика: Навчальний посібник / За загал. ред. В.Ф. Іванова. – К. : Академія Української Преси, 2011. – 262 с.
3. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: Навчальний посібник/ За науковою редакцією В. В. Різуна – К. : Центр Вільної Преси, 2010. – 258 с.
4. Іванов В. Ф. Публіцистика. Масова комунікація: Медіа-енциклопедія / За загал. ред. В.Ф. Іванова. – К. : АУП, ЦВП, 2007. – 780 с.
5. Кара-Мурза С. В. Манипуляція сознанием / С. В. Кара-Мурза. – М. : Эксмо; Алгоритм, 2007. – 857 с.
6. Лалл Д. Мас-медіа, комунікація, культура: глобальний підхід / Д. Лалл. – К. : К.І.С., 2002. – 264 с.
7. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : Навчальний посібник / О. Т. Баришполец, Л. А. Найдьонова, Г. В. Мироненко, О. Є.

- Голубева, В. В. Різун та ін.; За ред. Л. А. Найдьонові, О. Т. Баришпольця. – К. : Міленіум, 2009. – 440 с.
8. Новини vs. Новини. Виборча кампанія в новинних телепрограмах / За редакцією Наталії Костенко і Валерія Іванова; Інститут соціології НАН України, Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Академія української преси. – К. : ЦВП, 2005. – 212 с.
 9. Потятиник Б. В. Медіа: ключі до розуміння / Б. В. Потятиник. – Львів : ПАІС, 2004. – 312 с.
 10. Різун В. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. – Київ : Центр Вільної Преси, 2013. – 352 с.

Завідувач кафедри

О.С.Волковинський